

Η γλαύκα των αποφοίτων

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Έδρα:
3^ο Σεπτεμβρίου 56,
104 33 Αθήνα,
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ
Αριθμός 20/85
Πρωτοδικείο Αθηνών
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985
13504/85
ΑΦΜ 999753434

55 χρόνια μετά

Όσο περνάνε τα χρόνια, στενεύει ο διάδρομος της ζωής. Τα πλακάκια στο δάπεδο μικραίνουν, οι επιγραφές τους, που ήταν όλο υποσχέσεις, ξεθωριάζουν.

Η ροή του χρόνου που αδυσώπητα σε σπρώχνει, σε κάνει να αφήνεις πίσω σχέδια, δεσμεύσεις, όνειρα. Τα πράγματα που δεν θα κάνεις ποτέ.

Άσε εκείνα τα μυθικά, στη Σιβηρία, στους βυθούς και στους αιθέρες, με την αιγίδα του Ιούλιου Βερν. Εκείνο το ταξίδι στην Ινδία πόσες δεκαετίες το σχεδιάζεις; Τώρα ξέρεις. Τα γόνατα και το πεπτικό σου σύστημα το απαγορεύουν. Το άλλο ταξίδι - εκεί που θα αγόραζες ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο στη Νέα Υόρκη και θα το πουλούσες μετά έξι μήνες στο Σαν Φρανσίσκο - έχοντας διασχίσει άνετα τις μισές Πολιτείες των ΗΠΑ; Ακόμα και τον απλό διάπλου του Ατλαντικού, σε ένα από τα τελευταία υπερκωκάνια... Αυτόν δεν τον απαγορεύουν πια τα γόνατα, αλλά το πορτοφόλι σου..

Μεγάλα ταξίδια λοιπόν δεν θα κάνεις άλλα....

Τις Κυριακές, χειμωνιάτικες ή καλοκαιρινές, η πιο μεγάλη, αλλά και αδιαπραγμάτευτη για μένα, από τις μικρές χαρές που μας δίνει αυτή η χαλαρή, μάλλον θα έλεγα εορταστική ημέρα, είναι όταν ανοίγω το ΒΗΜΑ της Κυριακής και ξεχωρίζοντας την ενότητα "Νέες Εποχές", διαβάζω πρώτα-πρώτα το άρθρο του **Νίκου Δήμου**.

Συνέχεια στη σελ. 2

35 χρόνια

Σύλλογος Αποφοίτων Γυμνασίου Μανσούρας Αιγύπτου

Το 2020, ο Σύλλογός μας κλείνει 35 χρόνια δράσης.

Επειδή προγραμματίζουμε κάποιες ιδιαίτερες εκδηλώσεις για το γεγονός, (π.χ. να τιμήσουμε το γηραιότερο μέλος μας, να προβάδουμε την ιστορία των Εδδήγων στη Μανσούρα, με ομιλίες και προβολές κ.λπ.) περιμένουμε τις δικές σας προτάσεις που πραγματικά ποδύ θα μας βοηθήσουν.

Τετάρτη 12 Φεβρουαρίου 2020

Πρόσκληση Τακτικής Γενικής Συνέλευσης - ΕΚΛΟΓΕΣ

Σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17, 18, και 19 του καταστατικού, η Πρόεδρος και το Δ.Σ. του Συλλόγου μας, σας καλούν στην Τακτική Γενική Συνέλευση και στις εκλογές που θα γίνουν στο εντευκτήριο του ΣΑΕ, 3ης Σεπτεμβρίου 56, την Παρασκευή 31 Ιανουαρίου 2020 και ώρα 19.00. Σε περίπτωση μη απαρτίας, η Γεν. Συνέλευση θα επαναληφθεί την **Τετάρτη 12 Φεβρουαρίου 2020** και ώρα 19.00 στον ίδιο χώρο οπότε θα πραγματοποιηθεί ανεξαρτήτως του αριθμού των παρόντων μελών.

Συνέχεια από τη σελ. 1

Στο φύλλο του ΒΗΜΑΤΟΣ της 8ης Σεπτεμβρίου, έτσι, τελείως τυχαία, και τρεις ημέρες πριν το ραντεβού με τους συμμαθητές μας στον ΣΑΕ, για να συναντήσουμε τον Άλκη μας, τον **Άλκη τον Δρακόπουλο**, που ζει στην Αυστραλία και πολλοί από μας είχαμε να τον δούμε από τον χορό των αποφοίτων, το μακρινό 1964, διαβάζω, ένα σχεδόν αυτοβιογραφικό - εξομολογητικό άρθρο του Δήμου με τίτλο "Εις εαυτόν".

Σε μια-δυο παραγράφους βρήκα φευγαλέες, μικρές αλήθειες, που δυσκολευόμουν να ξεστομίσω. Μικρές αλήθειες, που βέβαια, δεν κρύβονται πια, στην έβδομη δεκαετία μιας ζωής. Έτσι, αποφάσισα να τις βάλω αντί εισαγωγής.

Αυτή τη μέρα, που συνήθως ξυπνάω με τους ήχους από το καμπαριό μιας κοντινής εκκλησίας - μυστήριο πώς καταφέρνει και νικιέται εκείνη την ώρα η άτιμη η βαρηκοΐα - έτσι, χωρίς να το επιζητώ, θυμάμαι με νοσταλγία τις Κυριακές στη Μανσόουρα, που κάποιες φορές τις ένιωθες λίγο σαν γιορτή.

Μήπως αλήθεια ήταν που τελείωνε η μονοτονία της σχολικής εβδομάδας κι ένα συναίσθημα, ακαθόριστα αισιόδοξο, σε οδηγούσε χαλαρά, στο αύριο της νέας εβδομάδας; Μήπως ήτανε ο κυριακάτικος εκκλησιασμός, μετά στου **Ραντόπουλου** και συνέχεια στο **REX**, το **EDEN** ή στο **OPERA**, για ένα κατάλληλο έργο, που συνήθως ήταν Καουμπόηδες και Ινδιάνοι;

Τώρα αρχίζω να θυμάμαι ... Ήτανε το κυριακάτικο τραπέζι, με την απαραίτητη αγαπημένη μακαρονάδα με ρόστο του πατέρα. Ήτανε εκείνη η στιγμή, στο τέλος του γεύματος, που τελετουργικά άνοιγε η μπέτρα, τον απαραίτητο για την ημέρα

άσπρο χαρτονένιο δίσκο με τους μπεζέδες, τα εκλέρ, τα σου, τους μπαμπάδες και τα μιλφέιγ από το ζαχαροπλαστείο του Ραντόπουλου. Ήτανε η μυρουδιά από τα φρεσκοψημένα κουλουράκια - γλυκά και αλμυρά βέβαια - και οπωσδήποτε το σπιτικό γλυκό που θα προσφερόταν στις «πέντε και τριάντα το απόγευμα» στις φίλες της μητέρας, αφού αυτήν την Κυριακή ήταν η σειρά της για το «απογευματινό τσάι». Ήτανε η ξαφνική παρουσία της γιαγιάς, όταν ερχότανε δυο-τρεις φορές το χρόνο στην Μανσόουρα, και η χαρά μας που θα περνούσαμε λίγες μέρες στο σπίτι της, στη Χουσανία.

Ναι, αυτά ήταν, αλλά και άλλα πολλά.

«Μήπως είναι μελαγχολική αυτή η εισαγωγή, από το άρθρο του Δήμου;» μου είπε ο **Σταύρος ο Σταμπέκης**, όταν μιλήσαμε γι' αυτό το αρθράκι που θα έγραφα για τη Γλαύκα.

«Σταυρή μου, η παρέα των «νεαρών» με τα άσπρα μαλλιά, που ξεφώνιζε γελώντας, στις 11 του Σεπτέμβρη στο Σύνδεσμο, επιδοκιμάζοντας με ξεκαρδιστικές

λεπτομέρειες ο καθένας, τα κατορθώματα δεκάδων μικρών ή μεγάλων περιπετειών, τρελών καταστάσεων και απίθανων σκηνών και επεισοδίων, που ζήσαμε στους αγαπημένους χώρους των σχολείων αλλά και στους δρόμους, τα στενά και τις πλατείες της Μανσόουρας, ήταν, είναι και θα μείνει μέχρι το τέλος, μια Μανσουριανή παρέα αισιόδοξα χαρούμενη, δεμένη με τις πιο ωραίες αναμνήσεις της ζωής, που μόνο η ανεμελιά και ο αυθορμητισμός της νιότης μπορούν να σου δώσουν.

Εμείς που είχαμε την τύχη, να ζήσουμε την τρυφερή ηλικία των παιδικών και νεανικών χρόνων σ' αυτό το πολιτισμένο, δημιουργικό περιβάλλον, με την αγάπη και τη φροντίδα γονιών και φωτισμένων δασκάλων, ίσως έχουμε ακόμα αυτό το μικρό δικαίωμα να λέμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας, ότι τα **«Ελληνικά Εκπαιδευτήρια της Μανσόουρας»** μάς έδωσαν το καλλίτερο διαβατήριό για το ωραίο ταξίδι της ζωής.

Γιάννης Κοσσένας

Τετάρτη 12 Φεβρουαρίου 2020 Κοπή Βασιλόπιτας | Λαχειοφόρος αγορά | Χιωτίνειος Υποτροφία

Με απόφαση του Δ.Σ. θα απονεμηθεί υποτροφία σε όσους θα εισαχθούν για πρώτη φορά στις Ελληνικές ανώτερες ή ανώτατες σχολές.

Όροι συμμετοχής:

1. Οι υποψήφιοι να είναι μέλη ή απόγονοι εγγεγραμμένων μελών του ΣΑΓΜΑ.
2. Να έχουν εισαχθεί στις αναφερθείσες σχολές με πανελλαδικές εξετάσεις.

3. Να υποβάλλουν αίτηση προς το Δ.Σ. του ΣΑΓΜΑ με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Κριτήρια επιλογής των υποτρόφων είναι:

- α) η βαθμίδα της σχολής (ανώτατη, ανώτερη)
- β) ο γενικός βαθμός εισαγωγής στα βασικά μαθήματα της δέσμης.

Η υποτροφία ορίζεται στο ποσό των 150 ευρώ και καταβάλλεται εφάπαξ.

Σκληρές αναμνήσεις που δε δένε να φύγουν...

Πλησίον Παραθύρου Ανοικτού

Πόση νοσταλγία, αλήθεια, με κυριεύει όταν αναπολώ τα παιδικά μου χρόνια πίσω στην Αίγυπτο!... Κι όμως, τα άυλα της Αιγύπτου είναι εκείνα που έχουμε χάσει ανεπιστρεπτί κι ακόμη μας κατατρέχουν, και όχι η απώλεια των υλικών αγαθών, όπως θα πίστευε ο Νάσερ... Αυτός δεν θυμάται τι λιτή ζωή περνούσαμε οι περισσότεροι στα πατρικά μας σπίτια κάτω στην Αίγυπτο! Να αρχίσω από τις κατοικίες μας: τριάρια τα μεγάλα, δυάρια τα περισσότερα, μόνο που τότε ήταν ψηλοτάβανα. Ο Χάσαν να πλένει τα πιάτα, αντί για το σημερινό πλυντήριο πιάτων, ή «γασάλα» τα ρούχα στο tish, η παγωνιέρα, όχι το σημερινό ψυγείο και ο «γουλές» και άλλα πολλά! Ο Νάσερ νόμιζε ότι μέναμε στην Αίγυπτο διότι εκεί απολαμ-

βάναμε ανώτερο βιοτικό επίπεδο. Από τους «ιθαγενείς» ασφαλώς ναι, όχι όμως απαραίτητως και από τους ανεπτυγμένους λαούς της Δύσεως, στους οποίους τελικά αναγκαστήκαμε να καταφύγουμε διωγμένοι από την Αίγυπτο, οι οποίοι λαοί, μας υπεδέχθησαν «με ανοικτάς αγκάλας» γνωρίζοντας την αξία μας, ενώ η πάμπωχη Αίγυπτος – τόσο υλικώς όσο και πολιτιστικώς – ενώ μας είχε στην απόλυτη διάθεσή της, μας έδιωξε. Το μόνο που χάσαμε φεύγοντας από την Αίγυπτο ήταν η «υπηρέτρια», που πολλοί που την είχαν στην Αίγυπτο δεν μπόρεσαν να την έχουν και στον τόπο καταφυγής τους στο εξωτερικό, αργότερα μετά τη μεγάλη μας Έξοδο...

Νικόλαος Β. Μαυρολέων

Εν φθινοπωρινής νυκτός ευδία, πλησίον παραθύρου ανοικτού, εφ' ώρας ολοκλήρους, εν τελεία, ηδονική κάθημαι ησυχία. Των φύλλων πίπτ' η ελαφρά βροχή. Ο στεναγμός του κόσμου του φθαρτού εν τη φθαρτή μου φύσει αντηχεί, αλλ' είναι στεναγμός γλυκός, υψούται ως ευχή. Ανοίγει το παράθυρόν μου κόσμον άγνωστον. Αναμνήσεων ευόσμων, αρρήτων μοι προσφέρεται πηγή. Επί του παραθύρου μου περὰ κτυπώσι φθινοπωρινά πνεύματα δροσερά εισέρχονται και με περικυκλούσι κ' εν τη αγνή των γλώσση μοι λαλούσι. Ελπίδας αορίστους και ευρείας αισθάνομαι κ' εν τη σειπή σιγή της πλάσεως, τα ότα μου ακούουν μελωδίας, ακούουν κρυσταλλίνη, μυστικήν εκ του χορού των άστρων μουσικήν.

Κ.Π. Καβάφης

(Επιμέλεια Γ. Π. Σαββίδης, Από τα Αποκρηγμένα, Ίκαρος 1983)

Η χορωδία του Συνδέσμου Αιγυπτιατών Ειδήνων

Το καλοκαίρι που πέρασε η χορωδία του ΣΑΕ πραγματοποίησε δύο εξαιρετικές εμφανίσεις, συμμετέχοντας σε αντίστοιχες εκδηλώσεις.

Η πρώτη εκδήλωση ήταν ένα αφιέρωμα στον ποιητή και σικουργό **Μάνο Ελευθερίου**, το οποίο οργάνωσε ο δήμος Πεντέλης, στο μέγαρο Δουκίσσης Πλακεντίας. Συμμετείχαν επίσης οι χορωδίες: Κέντρο Γυναικών Ιλίου, Κοινωνικού Κέντρου Νέας Πεντέλης, Μικτή Δήμου Βριλησίων, Αγίας Μαρίας Ιλιών και Χορωδία ΣΥΝ.ΩΔΗ.ΠΟΡΟΙ

Δήμου Πεντέλης.

Όσοι παραβρέθησαν απόλαυσαν ένα εξαιρετικό πρόγραμμα, αποτέλεσμα πολύχρονης δουλειάς των μαέστρων και χορωδών. Η χορωδία του ΣΑΕ, ο μαέστρος **Γιάννης Λαζαρίδης** και η καθηγήτρια πιάνου **Φιφίκα Μπρουσιανού** δέχτηκαν ιδιαίτερους επαίνους. Η δεύτερη εκδήλωση ήταν η **τελετή λήξεως μαθημάτων του Εργαστηρίου Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Κ.) Πειραιά**. Η χορωδία του ΣΑΕ εκφράζοντας την ευαι-

σθησία της γι' αυτήν την ιδιαίτερη κατηγορία παιδιών, αποδέχτηκε με χαρά την πρόσκληση της διεύθυνσης του σχολείου και συμμετείχε στη γιορτή, μαζί με τη χορωδία Σπάτων-Αρτέμιδος και την παιδική χορωδία του Ωδείου «Μουσικοί Ορίζοντες».

Καθώς η χορωδία μας απλώνει όλο και πιο μακριά τα φτερά της, ανοίγει την αγκαλιά της περιμένοντας και άλλα νέα μέλη.

Κική Βλαχάκη

Αποσπάσματα από τη διδακτορική διατριβή της Δρος Π. Παπαδημητρίου με τίτλο:

«Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΚΙΕΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ» 1860-1940

Η Μανσούρα και οι Έλληνες

Μαθητικός πληθυσμός

Ο αριθμός των μαθητών στο διάστημα από 1890-91 έως 1903-04 παρέμεινε χαμηλός σε σχέση με το μέγεθος της παροικίας, γεγονός που μπορεί να αποδοθεί στο ότι πολλά ελληνόπουλα – και, φυσικά, όσα κορίτσια σπούδαζαν έως το 1900 – φοιτούσαν σε ξένα σχολεία.

Στην περίοδο 1904-1926, οι ενέργειες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και της Προξενικής Αρχής, η άνοδος του κύρους της Ελληνικής Κοινότητας Μανσούρας (ΕΚΜ), η βελτίωση του σχολείου και η ανέγερση νέου διδακτηρίου θα πείσουν τους γονείς να αποσύρουν τα παιδιά τους από τα ξένα σχολεία και να τα εγγράψουν στο ελληνικό Κοινοτικό σχολείο.

Ανάμεσα στα καταγραμμένα ονόματα των μαθητών σποραδικά διακρίνεις κανείς ονόματα ξένων, μελών άλλων παροικιών – τα περισσότερα Συρορθόδοξων. Να σημειωθεί ότι κατά το 18ο και 19ο αιώνα οι Έλληνες αποτελούσαν πρωτοπορία για τους ορθόδοξους πληθυσμούς. Εξάλλου, η ελληνική γλώσσα έχαιρε μεγάλης εκτίμησης ως γλώσσα των εκκλησιαστικών τελετουργιών. Αυτοί οι λόγοι, συντελούσαν ίσως στο να επιλέγουν το ελληνικό σχολείο και κάποιοι μη Έλληνες.

Υπάρχουν αναφορές για δωρεάν αποδοχή άπορων Συρορθόδοξων στο σχολείο της ΕΚΜ. Η ευνοϊκή μεταχείριση της ΕΚΜ προς τους Συρορθόδοξους σε εκπαιδευτικά αλλά και σε άλλα ζητήματα, είχε στόχο να τους συσπειρώνει γύρω της, προκειμένου να εξασφαλίζει μεγαλύτερη λαϊκή βάση.

Οικονομικά ζητήματα

Από τη στιγμή που το σχολείο έγινε Κοινοτικό, η ΕΚΜ ανέλαβε την υποχρέωση να το συντηρεί. Επειδή, όμως, δε διέθετε ακόμη οργανωμένο ταμείο, μεγάλο

μέρος των εξόδων καλυπτόταν – μέχρι το 1902 περίπου – από εθελοντικές εισφορές των παροίκων (κυρίως του Αντι. Ράλλη), αλλά και από εράνους και δίσκους στην εκκλησία και, εν μέρει, από δίδακτρα.

Η αναδιοργάνωση της ΕΚΜ έστρεψε το ενδιαφέρον στην οικονομική υποστήριξη του σχολείου. Στον Κοινοτικό προϋπολογισμό του 1904 σε σύνολο εξόδων 663,67 αιγυπτιακών λιρών, τα έξοδα για το σχολείο ανέρχονταν σε 407,28 λίρες, ενώ οι εισπράξεις από τα δίδακτρα σε 65 λίρες. Στο τέλος της περιόδου, λοιπόν, τα έξοδα για το σχολείο κάλυπταν περίπου τα 2/3 του συνόλου των Κοινοτικών εξόδων, ενώ τα έσοδα από το σχολείο ήταν ελάχιστα. Τα μέλη της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) αναγκάστηκαν να δηλώσουν ότι οι αναφορές του Τύπου στα «ανθρά οικονομικά» της ΕΚΜ, απέτρεπε ενισχύσεις από εύπορους παροίκους. Έτσι, αποφασίστηκε να δημοσιευτεί ο προϋπολογισμός της ΕΚΜ, ώστε να αποδειχθεί ότι οι κρίσεις αυτές ήταν αβάσιμες, αφού η ΕΚΜ είχε τόσα έξοδα.

Η τακτική αυτή θα συνεχιστεί και στις επόμενες δεκαετίες που αποδεικνύει στην πράξη τη σημασία του σχολείου για την ΕΚΜ. Την εποχή αυτή, μάλιστα, εντοπίζουμε για πρώτη φορά την ενίσχυση του Κοινοτικού ταμείου από μέλη της ΔΕ, προκειμένου να καλυφθούν σχολικές ανάγκες, τακτική συνθησιασμένη στις επόμενες δεκαετίες.

Εκείνο που πρέπει να υπογραμμιστεί είναι ο μεγάλος ρόλος των ευεργεσιών στην ίδρυση και συντήρηση του σχολείου. Είναι πιθανό ότι οι ευεργεσίες αυτές δεν είχαν ως κίνητρο μόνο την επιθυμία να βοηθηθούν τα ελληνόπουλα να σπουδάσουν, αλλά ίσως απέκρυπταν και προσωπικά και ταξικά κίνητρα, όπως η αναγνώριση του σχολείου ως βασικού μηχανισμού για κοινωνική ανάδειξη των

ευεργετών μέσα στο στενό ή και το ευρύτερο παροικιακό περιβάλλον. Η ΕΚΜ, φυσικά, φρόντιζε να δημοσιοποιεί τις ευεργεσίες με κάθε τρόπο. Έτσι, στην αίθουσα εορτών του σχολείου αναρτήθηκαν ελαιογραφίες των **Μεγάλων Ευεργετών**, ενώ απονεμήθηκαν τίτλοι και ευχαριστίες, ανάλογα με τις δωρεές. Με αυτόν τον τρόπο ενισχυόταν ο σεβασμός προς τους ευεργέτες και παρακινούνταν και οι ίδιοι, αλλά και τα υπόλοιπα μέλη της παροικίας, για νέες ευεργεσίες. Η πολιτική αυτή φαίνεται ότι απέδωσε, αφού η αίγλη των ευεργετών και η σύνδεση των ευεργεσιών με το σχολείο ήταν στο τέλος της περιόδου τόση, ώστε να αμιλλώνται οι **Ι. Γρηγορίου και Ι. Δήμας** για τη χρηματοδότηση της ανέγερσης νέου διδακτηρίου. Η άμιλλα μάλιστα, επεκτάθηκε και στην υπόλοιπη παροικία και εκφράστηκε με έρανο και πολλές δωρεές.

Συνειδητοποίηση της σημασίας του σχολείου

Φαίνεται ότι οι παράγοντες της εξουσίας συνειδητοποίησαν, με τη συμβολή και του Έλληνα Υποπρόξενου, το σημαντικό ρόλο που μπορεί να επιτελέσει ο σχολικός μηχανισμός όσον αφορά στη συγκρότηση/συντήρηση της εθνικής ταυτότητας, αλλά και στη συσπείρωση της παροικίας γύρω από την Κοινότητα. Ένα επεισόδιο επιβεβαιώνει την εκτίμηση ότι το σχολείο αρχίζει να αναδεικνύεται σε πόλο της ελληνικής παροικιακής ζωής στη Μανσούρα.

Δείχνει, ακόμη, το μέγεθος της προσπάθειας που κατέβαλε η ΔΕ και ο Υποπρόξενος, προκειμένου να αναπτυχθούν μηχανισμοί συσπείρωσης γύρω από την Κοινότητα μέσω του σχολείου με την ενίσχυση των κεντρομόλων και τη συγκράτηση – ή μάλλον την πειθάρχηση – των φυγόκεντρων δυνάμεων. Συγκε-

κριμένα, το 1902, ο εφημέριος της παροικίας έγραψε την κόρη του στο λατινικό σχολείο των Αδελφών του Ελέους.

Η «αντεθνική» αυτή πράξη, προκάλεσε τη διαμαρτυρία του Υποπροξένου και την αγανάκτηση της Ελληνικής Κοινότητας Μανσούρας. Το γεγονός χαρακτηρίστηκε «κατακριτέο» και «αξιόμειμπο», ενώ θεωρήθηκε ότι παραδειγματίζει «ολέθρια» τους γονείς των μαθητών του ελληνική σχολείου.

Η ΔΕ επέληξε τον εφημέριο και του επέβαλε να αποσύρει την κόρη του από τη Λατινική Σχολή. Η κρίση έληξε, όταν, μετά από απόφαση της ΔΕ που ανακοινώθηκε στον Πατριάρχη, αντικαταστάθηκε ο εφημέριος.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, η συνειδητοποίηση της σημασίας του σχολείου για την παροικία γινόταν συνεχώς εντονότερη. Αυτό φαίνεται καθαρά από την αρχή της επόμενης περιόδου (1904), όταν οι αποφάσεις που αφορούσαν στο σχολείο πλήθυναν απότομα, γεγονός που αντικατοπτρίζει ανάλογο Κοινοτικό ενδιαφέρον.

Στο κορύφωμα αυτής της πορείας, τα Εκπαιδευτήρια Μανσούρας θα αναδειχθούν σε κέντρο της παροικιακής ζωής και της Κοινοτικής δράσης από το 1926 και μετά.

Σχολείο, «Ελληνοποίηση» και Εθνική Ταυτότητα

Η διαδικασία ελληνοποίησης της ΕΚΜ και η ανάλυση της πληθυσμιακής σύνθεσης της βάσης της φωτίζει την εκπαιδευτική της πολιτική. Από μια Κοινότητα που την ενοποιούσε περισσότερο η θρησκευτική ταυτότητα, περάσαμε σε μια Κοινότητα με «Ελληνική» ταυτότητα, η οποία όμως, από ανάγκη και από φιλοδοξία – συμφέρον επιθυμεί να εκπροσωπεί ένα «μικτό» κοινό, το οποίο προτίθεται να «ελληνοποιήσει» με τη «διάδοση» της γλώσσας μέσα από το σχολικό δίαυλο. Άλλωστε, η γλώσσα αποτελεί βασικό παράγοντα για την ενίσχυση της συνοχής της εθνικής ομάδας και την εμπέδωση και επέκταση της εθνικής ομοιογένειας. Σε αυτήν την περίπτωση το γλωσσικό κριτήριο αναβαπτίζεται από πολιτισμικό γνώρισμα σε κυρίαρχο εθνικό χαρακτηριστικό και σε πρωταρχικό προσδιοριστικό στοιχείο του εθνικού σώματος. Μάλιστα, η διαδικασία αυτή γίνεται εντονότερη, όταν υπάρχει κίνδυνος πολιτισμικής («εθνικής») αλλοτρίωσης – όπως στο πολυεθνικό περιβάλλον όπου δρούσε η ΕΚΜ – και ενδιαφέρει ιδιαίτερα η προβολή σε τρίτους της εικόνας μιας εθνικής ομάδας ομοιογενούς και ισχυρής.

Χαρακτηριστική ήταν σε συνεδρίαση της ΔΕ το 1903, η τοποθέτηση ενός εφόρου

του σχολείου, ο οποίος υποστήριξε ότι μια προτεινόμενη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση θα αποτελούσε «μειονέκτημα δε μάλλον διότι ελαττούται η διδασκαλία της Ελληνικής γλώσσας δι' ην κυρίως υφίστανται αι σχολαί και η κοινότης διακονεί υπέρ αυτών και της διαδόσεως της γλώσσας της Ελληνικής». Με τη γνωμάτευση αυτή συντάχθηκε και η πλειοψηφία της ΔΕ «ιδούσα ότι η ύπαρξις ελληνικών σχολείων εν τω εξωτερικώ σκοπόν έχει πρωτίστως την διάδοσιν της ελληνικής γλώσσας...».

Προφανώς, η «διάδοση» της ελληνικής γλώσσας, στην οποία προσέβλεπαν ο έφορος και η ΔΕ, συνδέεται με την ανάγκη συγκρότησης εθνικής ταυτότητας και συσπείρωσης της παροικίας και αποσκοπούσε στον «εξελληνισμό» Συρορθόδωξων ή παροίκων ελληνικής καταγωγής, οι οποίοι ίσως δε μιλούσαν άψογα ελληνικά. Από μια ευρύτερη διάσταση, θα μπορούσε να θεωρηθεί ακόμη, ότι οι Κοινοτικοί προσέβλεπαν στην πιθανότητα μιας ελληνοποίησης της χώρας, ως αποτέλεσμα της εκπολιτιστικής αποστολής – δράσης των Ελλήνων. Επισημαίνουμε εδώ ότι η χρήση της εκπαίδευσης για να διευκολύνει ή να εμποδίσει την ενσωμάτωση, αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο.

Συνεχίζεται

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΑΣ: 9/10/2019 13/11/2019

Ελένη Κωστάλου

Από τις 12 Ιουλίου η Νίτσα (Ελένη) Κωστάλου δεν είναι ανάμεσά μας. Αγαπημένη μας Νίτσα, ήσουν άνθρωπος χαμηλών τόνων, πάντα ευγενική και γλυκομίλητη προς όλους. Στάθηκες για πολλά χρόνια στο πλευρό του Συλλόγου μας προσφέροντας ό,τι μπορούσες. Θα σε θυμόμαστε πάντα με πολλή αγάπη. Ευχόμαστε Καλό Παράδεισο και οι δικοί σου άνθρωποι να παρηγορούνται με την καλή σου ανάμνηση.

Τ.Χ. Πεκλήρη

Καίτη Τσόχα

Έφυγε στις 3 του Σεπτεμβρίου για το μεγάλο ταξίδι, πλήρης ημερών, η **Καίτη Τσόχα**. Γλυκεία και χαμογελαστή, ήταν αγαπητή και ευπρόσδεκτη σε κάθε κοινωνικό κύκλο που συμμετείχε. Στον αγαπημένο της γιο Χάρη, τη σύζυγό του Ελισάβετ και τα τρία της εγγόνια Ειρήνη, Καίτη, Κωνσταντίνο ευχόμαστε να είναι καλά, και να τη μνημονεύουν με όλη την αγάπη και τον σεβασμό που της έχουν.

Ντίνος Βασιλικός

Η εκδρομή μας αναβλήθηκε για το Φεβρουάριο, λεπτομέρειες και τιμές θα ανακοινώσουμε στην επόμενη Γλαύκα του Δεκεμβρίου.

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

«Ένας ξεχασμένος πολιτιστικός θησαυρός»

Ιωάννης Ζήλλης, ιστοριοδίφης, zillis02@otenet.gr

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΜΑΥΡΗΣ (1899-1978)

Η συλλογή των Αιγυπτιακών Δημοτικών Τραγουδιών, σύμφωνα με την ελληνική έκδοση, περιέχει:

ΤΑ ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑΤΑ

Η συνήθεια να κοιμίζουν τα παιδιά με τραγούδια, υπήρχε πάντα. Τα αιγυπτιακά νανουρίσματα, όπως και τα νανουρίσματα άλλων λαών, είναι τραγούδια αφελή και σύντομα που περιέχουν τις περισσότερες φορές υποσχέσεις και εγκώμια για τα μικρά παιδιά, όπως το τραγούδι της εισαγωγής.

ΤΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Είναι τα πιο δημοφιλή, είναι εκείνα που ψάλλουν τον Έρωτα, με το πρώτο να συμβουλευούν μια κόρη να μη κάνει ερωτικά θύματα:

«Μην τα μαυρίζεις με το «κοκλ»
τα ώμορφα σου μάτια
μόν' κρύψε τα όσο μπορείς,
κανείς να μην τα δή.
Σε εξορκίζω στο Θεό!
Κανένα μην κυτπάζης,
γιατί στα δίχτυα του Έρωτα
αμέσως θα πιασθή».

Στο δεύτερο συμβουλευούν κάποιο νέο να αποφύγει τον έρωτα:

«Κλείσε τα απαλά-απαλά τα δυό σου μαύρα μάτια,
και στην αγάπη πρόσεξε και συ να μην πιασθής,
Ειν' το ποτάμι του Έρωτα βαθύ και πρόσεχε το,
κατέβα εκεί σιγά-σιγά μην τύχη και πνιγής...
Και οι γονιοί σου θα θρηνούν! Αυτούς να λυπηθής!»

ΤΑ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Τα μοιρολόγια, μετά τα ερωτικά, κατέχουν μια μεγάλη θέση στα δημοτικά τραγούδια και εδώ βρίσκουμε τις μοιρολογιάστριες πούχουν για επάγγελμα να μοιρολογούν τους νεκρούς, πέρνοντας σαν ανταμοιβή ένα μικρό χρηματικό ποσό. Η μητέρα που έχασε όλα της τα παιδιά παραπονείται γιατί ο Χάρος:

«Εμπήκε στον κήπο, edιάλεξε όλα τα βλαστάρια,
Και άφησε μόνο τις άχρηστες ρίζες»
Ενθυμούμενη δε ότι δεν της έμεινε πλέον κανένα παιδί, λέει:
«Σύ κλαδευτή που κλαδεύεις τα δένδρα,
άφησε τους τουλάχιστον ένα κλαδί για να τα στολίζη»

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Την παραμονή της γαμήλιας γιορτής, η νύφη πρέπει να βάψει τα χέρια της και τα πόδια της με «κέννα» και με την ευκαιρία τραγουδούν τα νυφιάτικα τραγούδια επαινώντας τη νύφη.

«Είναι άσπρη σαν το γιασεμί, αυτή που κάνεις ταίρι,
έχει μικρούλα κεφαλή, ωσάν το περιστέρι,
χοντρές πλεξίδες πουν', θαρρείς, σχοινί του καμηλιέρη.
Αυτά της χάρισε ο Θεός, μ' αυτά τρελλάθηκε ο φτωχός!»

ΤΑ ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ/ΣΚΩΠΤΙΚΑ

Εδώ σατιρίζεται κάποιος ο οποίος επειδή κατόρθωσε να προμηθευθεί ενάμιση ρότολο κρέας, είδος πολυτελείας για το φτωχό φελάχο, καλεί όλους τους γνωστούς και φίλους να φάνε αδιαφορώντας αν η ποσότητα του φαγητού φτάνει για όλους.

«Εψησε ο μορφονιός τη μολοχία
μ' ένα ρότολο κρέας και μισό,
Κί έκανε πατιρντί και φασαρία,
για ένα ρότολο κρέας και μισό.

...
-Μα γιατί, μπέη μου, τόση φασαρία
Για ένα μικρό πατάκι μολοχία,
κι' ένα ρότολο κρέας και μισό;»

ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Όταν τα «ουρί» του παραδείσου «πνίγουν» το φεγγάρι, κατά διαταγή του Θεού, τότε, λέει μια παλιά αιγυπτιακή παράδοση, γίνεται και η έκλειψη της σελήνης.

«Τα ουρί μας πνίγουν το φεγγάρι
και εμείς δεν πήραμε χαμπάρι!
Σώσε το, Θεέ! εμάς λυπήσου!
κι' όλοι σκλάβοι είμεθα δικοί σου!»

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΩΝ

Τραγουδιούνται την εποχή που γίνεται το προσκύνημα της Μέκκας, τρεις μέρες πριν το προσκύνημα, κατά τη διάρκεια του προσκυνήματος, ή τις τρεις μέρες μετά την επιστροφή του προσκυνητή, μια που κάθε καλός μουσουλμάνος είναι υποχρεωμένος να κάμει, έστω και μια φορά στη ζωή του.

«Ειν' ώμορφο του Ζαμ-Ζαμ το πηγάδι
κι' έχει σχοινί μακρύ μεταξωτό
κι' η κάθε ρουφιζιά από το νερό του
είναι για τις αρρώστιες γιατρικό».

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Τραγούδια που χρησιμοποιούνται για να συνοδεύουν κάθε κοπιαστική εργασία (ύψωση μεγάλου βάρους, κωπηλασία κλπ.)

«Εμπρός, -ε! -ε!
Η Σαγίντα μαζί σου -ε! -ε!
Ο Θεός και το βασίλειο του -ε! -ε!
Ω αθάνατε, ω αθάνατε! -ε! -ε!

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΕΟΡΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕ ΕΘΙΜΑ
ΟΠΩΣ: ΓΕΝΝΗΣΙΣ, ΤΑ «ΕΠΤΑ» (soubou'a), ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΟΥΚΑ-ΜΙΣΟ, ΠΕΡΙΤΟΜΗ, ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΔΟΝΤΙΑ, ΑΠΟΓΑΛΑΚΤΙΣΜΟΣ.

ΑΠΟΓΑΛΑΚΤΙΣΜΟΣ

Όταν γίνει ο απογαλακτισμός ενός παιδιού και εκείνο κλαίει ζητώντας το μητρικό γάλα, για να το σουχάσουν του τραγουδούν:

«Ελα μπαμπά με τις τσέπες γεμάτες
στραγάλια, αμύγδαλα και κουλούρια πολλά,
έλα μπαμπά με τις τσέπες γεμάτες
Φουντούκια, φιστίκια, κι' όλα θα πάνε καλά».

*Εφέτος, χαιρέτησα
το πέρασμα της νιότης μου,
με ένα ματσάκι βασιλικό
βουτηγμένο στη θάλασσα.*

Ολυμπία Καράγιωργα

*(Γραμμένο μπροστά στη θάλασσα, στο σπίτι του παππού μου
Αλεξανδρινού Κομνηνού Αγγέλου, πατέρα της αξέχαστης
Σοφίας Αγγέλου, της μητέρας μου)*

Χρόνια πολλά και καλά στην ποιήτριά μας, Ολυμπία (Μπίτσα) Καράγιωργα.

(Το «καλά» απαίτηση της Μπίτσας μας, που γιορτάζει τα γενέθλιά της στις 13 Οκτωβρίου και γεννήθηκε το 1934).

**Στις 13 Οκτωβρίου, όμως, έχει γενέθλια και η «δασκαλίτσα μας» Αθηνά Παπαδάκη.
Και σ' αυτήν ευχόμαστε Χρόνια πολλά και καλά. Τη θυμόμαστε πάντα με πολλή αγάπη.**

ΓΙΑ ΤΑ ENTOMA ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΠΙΕΤΑ

Όταν πρόκειται να κοιμηθεί κανείς στην ύπαιθρο, για να προφυλαχτεί από τα ζωύφια και τα ερπετά, χαράσσει γύρω του ένα κύκλο και λέει τρεις φορές:

*«Άρχοντα μου Σσαντ-εντ-ντιν Γκιμπαουί,
μακριά από μένα οι στρατοί σου οι φοβεροί,
οσοι απέξω είναι, ας μη πλησιάσουν
κι' όσοι 'ναι μέσα εδώ, ας μη δαγκάσουν.
Κι' η Σούρα «Για-Σιν» απ' το Κοράνι το ιερό,
ας με φυλάη από κάθε τι κακό».*

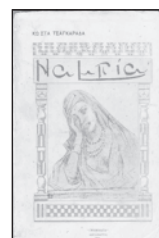
*«Πάντα τραγούδι και χορός ο δρόμος του Φελλάχου
Απ' τη στιγμή της γέννας του ως τη στερνή του τάφου».*

Δίστιχο του αραβομαθούς Δρ Θ. Καβούρ από τη συλλογή των Αιγυπτιακών τραγουδιών που μετέφρασε ο ίδιος, αφού δεν ήταν μόνο ο Νικόλαος Μαυρής που τον κέντρισε η τοπική λαογραφία και μελέτη του ντόπιου κοινωνικού συνόλου.

Ο Ν. Μαυρής ανέπτυξε πατριωτική δράση για την απελευθέρωση της Δωδεκανήσου.

Το 1936 ο Ν. Μαυρής εγκαταλείπει οριστικά την Αίγυπτο και εγκαθίσταται στην Αθήνα και μετά φεύγει για το Παρίσι και την Αμερική.

Στις 5.5.1948 ορκίστηκε πρώτος Πολιτικός Γενικός Διοικητής της Δωδεκανήσου και στις εκλογές της 9ης Σεπτεμβρίου του 1951 εκλέχτηκε βουλευτής Δωδεκανήσου με τον «Ελληνικόν Συναγερμένον» του Αλέξ. Παπάγου.

Ο πρώτος ίσως Αιγυπτιακής Έλληνας συγγραφέας ο οποίος ασχολήθηκε συστηματικώς στην απεικόνιση της ζωής και των αισθημάτων του Αιγυπτιακού Λαού, θέλοντας να αντλήσει καθαρά από την Αιγυπτιακή ζωή το υλικό της λογοτεχνικής του απασχόλησης, είναι ο Κώστας Τσαγκαράδας με τα δυο πρώτα έργα του:

«Ναμπία-Ασσιουτιανό Ρομάντζο» (1924).

«Χικαγιάτ-Διηγήματα των Φελλάχων και των Νομάδων» (1925).

Η «Ναμπία» είναι καθαρά αιγυπτιακής υπόθεσης μυθιστόρημα όπου ο συγγραφέας προσανατόλισε την πεζογραφία των Αιγυπτιακών προς τη ζωή του λαού της Αιγύπτου. Αφιερώνει ολόκληρο το τέταρτο κεφάλαιο «Γιάχγια ελ Ουάταν» στην αιγυπτιακή εξέγερση με ηγέτη τον Σααντ Ζαγλούλ ενάντια στην αγγλική κατοχή που εκδηλώθηκε στα 1919 διεκδικώντας το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και αυτοκυβέρνησης. Δεν είναι σύμπτωση όπου και ο Δρ. Ν. Μαυρής μνημονεύει τον Σααντ Ζαγλούλ τον «πατέρα του λαού».

1 φωτογραφία 1000 λέξεις

Όρθιες από αριστερά: Τ. Χαρίτου, Ρ. Μανουδάκη, Β. Κουμαριανού, Α. Αρχοντούλη, Ε. Στρουμπή, Φ. Δήμου, Ε. Σαχλάνη, Γ. Γιαννοπούλου, Δ. Κουτσογιάννη, Ε. Πανάγου, Μ. Παπακυριάκου, Μ. Οικονόμου, Α. Τσαδήλα?, Μ. Λάβδα, Ε. Καραμόσχου, Ρ. Κωστάλου, Ε. Γούλα, στη μέση Α. Καλατζιάν, Δ. Μάμμου.
Αριστερά κάτω: Μ. Παπαδοπούλου, Ε. Γκέτσου, Β. Αγγελή, Φ. Πέππε, Ε. Βιδάλη, Ε. Γεωργαλή, Α. Κυριάδου, Δ. Σαχλάνη, Ρ. Κουτσογιάννη, Κερασίτου, Ν. Πέππε.

ΠΕΝΘΗ

Βαθεία είναι η λύπη μας για την απώλεια των αγαπημένων μας φίλων και μελών:

- Αγγελικής Μυριανθοπούλου καθηγήτριας Γαλλικών, που διέμενε στην Κρήτη και απεβίωσε στις 24 Νοεμβρίου 2018
- Δέσποινας Ακιογλου που διέμενε στη Ρόδο και ήταν απόφοιτος του 1956.
- Απεβίωσε στις 25/6/2019 ο Χρήστος Μπάκλας σύζυγος της Ελένης Αγαπητού που διέμενε στη Λεμεσό της Κύπρου
- Νίτσας (Ελένης) Κωστάλου, που απεβίωσε στις 12 Ιουλίου 2019 στην Αθήνα και ήταν απόφοιτος του 1963
- Νίτσας Λάγου-Παπαμιχαλάκη που απεβίωσε στις 28 Αυγούστου 2019.
- Καίτης Τσόχα, που απεβίωσε στις 3 Σεπτεμβρίου 2019.

Τα πιο θερμά μας συλλυπητήρια στις οικογένειές τους.
Ο σύλλογος προσφέρει στη μνήμη τους 200 ευρώ στην Πρόνοια.

Για συνδρομές και προσφορές στον αριθμό της ΕΘΝΙΚΗΣ
Ε.Τ.Ε. 169/772259-17 IBAN GR4601101690000016977225917

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΤΟΥΛΑ ΧΑΡΙΤΟΥ-ΠΕΚΛΑΡΗ
panagpek@gmail.com

Η γλαύκα
των αποφοίτων

ΤΑ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΑΡΘΡΑ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΤΟΥΣ.
Η ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΗΣ ΓΛΑΥΚΑΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΤΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Προσφορές

- Η οικογένεια **Χάρη Τσόχα** προφέρει 100 ευρώ στη μνήμη της μητέρας τους Καίτης Τσόχα.
- Η οικογένεια **Ντίνου Βασιλικού** προφέρει 100 ευρώ στη μνήμη Καίτης Τσόχα.
- **Τάκης-Χρήστος Κώσταλος** προσφέρει 100 ευρώ στη μνήμη αγαπημένης του αδελφής Ελένης (Νίτσας).
- **Ανώνυμος** προσφέρει 100 ευρώ στην μνήμη Αντ?
Παρακαλούμε να γράψετε το όνομά σας στην τραπεζική κατάθεση

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τούλα Χαρίτου-Πεκλάρη (Πρόεδρος-Ταμία)
τηλ.: 210 8625842 κιν.: 6977 897764

Λιλίκα Νικολοπούλου
(Αντιπρόεδρος -Γεν. Γραμματέας)
τηλ.: 210 6745832 κιν.: 697272319

Τζόνυ Χριστοφίδης (Βοηθός Ταμία)
κιν.: 6976597978

Σούλα Παπαδοπούλου (Βοηθός Ταμία)
κιν.: 6973982282

Καίτη Ασρά (Σύμβουλος Καλλιτεχνικών)
τηλ.: 210 6849957 κιν.: 6979 757001